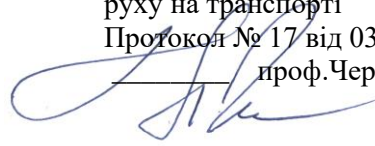

Обговорено та затверджено на засіданні
кафедри логістичного управління та безпеки
руху на транспорті
Протокол № 17 від 03.02.2023 р.
проф. Чернецька - Білецька Н.Б.

Силабус курсу:

**ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕНЬ
НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ НА ТРАНСПОРТІ**

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	275 «Транспортні технології (за видами)»
<i>Рік підготовки:</i>	3
<i>Семестр викладання:</i>	весняний
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

к.т.н., доц., Михайлов Євген Валентинович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри логістичного управління та безпеки руху на транспорті

mihaylov.evv@gmail.com

електронна адреса

[+38-050-1870527](tel:+38-050-1870527)

телефон

посада

[Skype: evgmih1](https://www.skype.com/invite/evgmih1)

месенджер

[за розкладом](#)

консультації

Викладач практичних занять:

к.т.н., доц., Семенов Станіслав Олександрович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри логістичного управління та безпеки руху на транспорті

1mojdodyr1@gmail.com

електронна адреса

[+38-050-4559876](tel:+38-050-4559876)

телефон

[Skype: stas burguj](https://www.skype.com/invite/stasburguj)

месенджер

[за розкладом](#)

консультації

Цілі вивчення курсу:

Мета викладання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь і уявлень в області основ теорії та практики організації й управління технологічними процесами транспортування небезпечних вантажів.

Метою лекційних занять за дисципліною є організація цілеспрямованої пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти по оволодінню програмним матеріалом дисципліни.

Метою практичних занять за дисципліною є закріплення теоретичних знань, отримання практичних навичок з питань організації й управління технологічними процесами транспортування небезпечних вантажів, наукової організації робіт у вантажному перевізному процесі.

Метою самостійної роботи за дисципліною є оволодіння здатністю самостійно виділяти інформацію, що дозволяє прийняти рішення, прагнення до неперервного особистісного та професійного вдосконалення.

Знання і навички, отримані при вивченні дисципліни, будуть використовуватись здобувачами у професійному контексті при роботі на посадах керівників підприємств, установ та організацій; менеджерів на транспорті, технічних службовців.

Результати навчання:

- Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій.
- Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження навколишнього середовища.
- Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів (суден) та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.
- Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.
- Здатність організовувати міжнародні перевезення.
- Використовувати методи організації транспортно-експедиторського обслуговування різних видів сполучення.

Передумови до початку вивчення:

Навчальна дисципліна «Основи організації перевезень небезпечних вантажів на транспорті» є складовою циклу дисциплін формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" за планом навчального процесу спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» та пов'язана з дисциплінами «Вантажні перевезення», «Загальний курс транспорту», «Транспортні засоби», «Взаємодія видів транспорту», «Інформаційні системи і технології на транспорті».

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
2. Здатність організувати та управляти перевезенням вантажів на транспорті.
3. Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.
4. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.
5. Здатність організувати міжнародні перевезення.
6. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти та завдання
1.	Транспортна безпека перевезень небезпечних вантажів. Види безпеки. Загальна характеристика небезпечних вантажів	Денна 2/0/2 Заочна 0,2/0/0,2	Транспортна безпека під час перевезення небезпечних вантажів. Види безпеки. Загальна класифікація небезпечних вантажів. Структура переліку небезпечних вантажів. Шкода, що заподіюється небезпечними вантажами навколишньому середовищу.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
2.	Нормативна регламентація внутрішніх та міжнародних перевезень небезпечних вантажів	денна 2/0/2 заочна 0,4/0/0,4	Необхідність регулювання перевезень небезпечних вантажів. Законодавчі положення щодо перевезення небезпечних вантажів. Міжнародне законодавство з питань перевезень небезпечних вантажів. Українські нормативно-правові акти, що регулюють дорожнє перевезення небезпечних вантажів.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
3.	Загальна характеристика небезпечних вантажів. Види транспортної безпеки .	денна 4/0/4 заочна 0,4/0/0,4	Види безпеки. Загальна класифікація небезпечних вантажів. Структура переліку небезпечних вантажів. Шкода, що заподіюється небезпечними вантажами навколишньому середовищу.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
4.	Загальна класифікація небезпечних вантажів. Номенклатура та переліки небезпечних вантажів. Умови перевезення небезпечних вантажів.	денна 4/0/4 заочна 0,4/0/0,4	Загальна класифікація небезпечних вантажів. Ідентифікація небезпечних вантажів. Номенклатура (переліки) небезпечних вантажів. Умови перевезення небезпечних вантажів.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.

№	Тема	Г години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти та завдання
5.	Транспортно-супровідна документація, що оформлюється при перевезенні небезпечних вантажів	денна 2/0/2 заочна 0,4/0/0,4	Загальні відомості про перевізні документи під час перевезення небезпечних вантажів. Товаро-транспортні документи. Узгодження маршруту дорожнього перевезення небезпечного вантажу. ДОПНВ - свідоцтво про підготовку водіїв транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі. Письмові інструкції. Свідоцтво про допущення транспортних засобів до перевезення визначених небезпечних вантажів. Свідоцтво про завантаження контейнера. Посвідчення особи із фотокарткою. Відповідне відвантажувальне найменування.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
6.	Загальні вимоги до транспортних засобів та їхнього оснащення і захисту. Види транспортних засобів та їх обладнання	денна 2/0/2 заочна 0,4/0/0,4	Способи перевезень небезпечних вантажів. Види тари для небезпечних вантажів. Маркування тари, призначеної для перевезення небезпечних вантажів. Місткість засобів утримання вантажу. Загальні вимоги до транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі, та додаткове обладнання.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
7.	Основи виконання вантажно-розвантажувальних операцій з небезпечними вантажами	денна 2/0/2 заочна 0,4/0/0,4	Спеціальні положення щодо навантаження, вивантаження та обробки небезпечних вантажів	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
8.	Транспортування небезпечних вантажів залізницями	денна 4/0/4 заочна 0,4/0/0,4	Приймання та видача небезпечних вантажів. Сумісність небезпечних вантажів. Комерційний та технічний огляд рухомого складу. Організація поїзної і маневрової роботи з вагонами, завантаженими небезпечними вантажами, на залізничному транспорті. Супроводження небезпечних вантажів залізничному транспорті. Відбір і підготовка вагонів і контейнерів для перевезення залізничним транспортом окремих небезпечних і легкозаймистих вантажів. Передача вагонів з НВ у міжнародному сполученні.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
9.	Транспортування небезпечних вантажів автомобільним транспортом	денна 4/0/4 заочна 0,4/0/0,4	Загальні положення щодо здійснення перевезень небезпечних вантажів. Способи перевезення небезпечних вантажів. Завантаження, розвантаження та обробка небезпечних вантажів. Вимоги до екіпажу транспортного засобу, що здійснює перевезення небезпечних вантажів. Нагляд за транспортними засобами, що перевозять небезпечні вантажі. Звільнення, пов'язані з кількостями небезпечних вантажів, що перевозяться на одній транспортній одиниці.	Обговорення Поточне опитування Тестування

№	Тема	Г одини (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти та завдання
10.	Основні причини виникнення аварійних ситуацій з НВ та порядок ліквідації їх наслідків.	денна 2/0/2 заочна 0,4/0/0,4	Основні причини виникнення аварійних ситуацій. Заходи, спрямовані на запобігання аварійним ситуаціям. Порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій. Охорона праці та пожежна безпека при перевезенні небезпечних вантажів.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.
11.	Обов'язки та відповідальність транспортного персоналу та посадових осіб при перевезенні небезпечних вантажів.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Загальні обов'язки у сфері забезпечення безпеки дорожнього перевезення небезпечних вантажів. Обов'язки вантажовідправника. Обов'язки перевізника. Обов'язки вантажоодержувача. Обов'язки вантажника. Обов'язки пакувальника. Обов'язки відповідального за наповнення. Обов'язки оператора контейнера- цистерни (переносної цистерни). Контроль та санкції.	Обговорення. Поточне опитування. Тестування.

Рекомендована література

1. Перевезення небезпечних вантажів / за ред. Ю. В. Гержода. К.: Основа, 2003. Кн.1. 352 с.
2. Перевезення небезпечних вантажів / за ред. Ю. В. Гержода. К.: Основа, 2004. Кн.2. 696 с.
3. Рекомендації ООН з перевезення небезпечних вантажів. Типові правила (діючевидання).
4. Енглезі І.П., Пахно О.Є. Організація перевезення небезпечних вантажів. Підручник /І.П. Енглезі, О.Є. Пахно, - Донецьк: ДІАТ, 2008. 240 с.
5. Перетяжко М., Кокот С. Перевезення небезпечних вантажів автомобільними дорогами: посібник для водіїв та уповноважених.– К.: НКЦ Асмап, 2021. 148 с.
6. Пахно А., Шок В. Перевозка опасных грузов в цистернах. Пособие для водителей. – К.: ЛОГОС, 2021. 220 с.
7. Пахно А., Шок В. Перевозка опасных грузов автомобильным транспортом. Пособие для водителей: базовый курс.– К.: Издательский дом АртЭк, 2021.– 316 с.
8. Пахно А., Шок В. Комментарии к ДОПОГ. Пособие для консультантов.– К.: ЛОГОС, 2021. 145 с.
9. Посібник до Регламенту про міжнародні перевезення небезпечних вантажів (RID). Київ: ТОВ «Швидкий рух», 2006. 240 с.
10. Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від 06.04.2000 р. № 1644-III (із змінами). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2000. № 28. Ст. 222.
11. Правила перевезення небезпечних вантажів (з 01.09.2017 р.). URL: http://uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight/page-3/460401/.
12. Правила перевозок опасных грузов. Приложение 2 к Соглашению о международном железнодорожном грузовом сообщении (СМГС) (в редакции 2015г.). URL: http://uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/smgs/addition2_smgs/.
13. Правила перевезень вантажів залізничним транспортом України (із змінами): офіц. видання: затв. наказом Мінтрансу України від 09.12.2002 р. Київ: ТОВ «Видавничий дім САМ», 2004. Ч. 2. 222 с.
14. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом (з 01.09.2017р.). URL: http://uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight/page-3/460421/.
15. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05>.

16. Правила охорони праці під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт на залізничному транспорті. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0124-15>.

17. Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів з діючими Додатками А та В до неї.

18. Положення про порядок спеціального навчання водіїв транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі, та про уповноважених з питань безпеки перевезень небезпечних вантажів автомобільними дорогами, затверджене наказом МВС України від 21.03.2008 № 130, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.04.2008 за № 309Л/5000.

19. Про перевезення небезпечних вантажів [Електронний ресурс]: закон України; введ. в дію Постановою Верховної Ради України 06.06.2000 р. за № 1644-ІІ, поточна редакція від 28.12.2015 р. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1644-14/print1520066529406732>.

20. Про відходи [Електронний ресурс]: закон України; введ. в дію Постановою Верховної Ради України 05.03.1998 р. за № 187/98-ВР, поточна редакція від 18.12.2017 р. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/187/98/print1516300452282612>.

21. Про страхування [Електронний ресурс]: закон України; введ. в дію Постановою Верховної Ради України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР, поточна редакція від 01.01.2017 р. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96/print1516300452282612>.

22. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів [Електронний ресурс]: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2002 р. № 733, поточна ред. від 05.04.2017 р. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/733-2002/print1520066689031069>.

23. Правила перевезення наливних вантажів [Текст]: затв. наказом Міністерства транспорту від 18.04.2003 р. № 299 та зареєстровано Міністерством юстиції 07.07.2003 р. за № 558/7879 (із змінами). - Харків: ТОВ "Науково-технічне транспортне підприємство "Райдо", 2015. 59 с.

24. Правила безпеки та порядку ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом [Електронний ресурс]: затв. наказом Міністерства транспорту України від 16.10.2000 р. № 567 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23.11.2000р. за № 857/5078 (із змінами). - Режим доступу: http://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight/page-3/309391/.

25. ДСТУ 4500-1: 2007 Вантажі небезпечні. Терміни та визначення понять.

26. ДСТУ 4500-3: 2008. Вантажі небезпечні. Класифікація.

27. ДСТУ 4500-4: 2006. Вантажі небезпечні. Методи випробування.

28. ДСТУ 4500-5: 2005. Вантажі небезпечні. Маркування.

29. Руководство по размещению и укладке груза в грузовых контейнерах, съёмных кузовах и транспортных средствах и по обработке и креплению контейнеров. Европейской Экономической Комиссии Организации Объединенных Наций (ЕЭК ООН).

Методичне забезпечення

1. Текст лекцій з дисципліни «Основи організації перевезень небезпечних вантажів на транспорті» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)»)/Укл. Михайлов Є.В., Семенов С.О. - Київ: вид-во СНУ ім. В.Даля., 2023.

2. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Основи організації перевезень небезпечних вантажів на транспорті» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)»)/Укл. Михайлов Є.В., Семенов С.О. - Київ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2023.

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Основи організації перевезень небезпечних вантажів на транспорті» на платформі дистанційного навчання e-Campus СНУ ім.В.Даля. <https://moodle2.snu.edu.ua>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: Інтернет-сторінка. доступу до електронних документів: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Законодавство України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
3. Кабінет Міністрів України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу <https://www.kmu.gov.ua/ua>
4. Міністерство інфраструктури України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу <https://mtu.gov.ua/>
5. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля - [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://moodle2.snu.edu.ua/>
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України/Транспорт і зв'язок. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Лабораторія ADR URL <http://www.labadr.com.ua>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	30
Індивідуальні завдання	50
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань з дисципліни «Основи організації перевезень небезпечних вантажів на транспорті» студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії (при очному навчанні) або входять до відповідних відеоконференцій викладачів що ведуть дисципліну (при дистанційній формі навчання) відповідно до діючого розкладу занять та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- мають бути підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.